

PM 2015:95 RII (Dnr 129-663/2015)

Boverkets förslag till ändring i verkets föreskrifter och allmänna råd om tillämpningen av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder) EKS

Remiss från Boverket

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Boverkets förslag till ändring i verkets föreskrifter och allmänna råd om tillämpningen av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder) EKS” hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Roger Mogert anför följande.

Ärendet

Europeiska konstruktionsstandarder, så kallade eurokoder, är EU-gemensamma dimensioneringsregler för byggnadsverk vid verifiering av bärförmåga, stadga och beständighet. Systemet förutsätter att varje land anpassar regelverket till nationellt beslutad säkerhetsnivå och till inhemska klimatologiska, geologiska och andra för medlemslandet relevanta förutsättningar. De nationella valen anges i Boverkets föreskrifter och allmänna råd om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder), EKS, där Boverket under de senaste åren stegvis arbetat fram anpassningar för att möjliggöra användningen av eurokoderna i Sverige.

I föreliggande ärende har Boverket remitterat ett antal förslag till ändringar i verkets föreskrifter och allmänna råd om tillämpningen av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder) EKS för yttrande.

Remisserna kan läsas i sin helhet på [Boverkets hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden och Stockholms Stadshus AB. Stadsbyggnadskontoret har inkommit med ett kontorsyttrande. Stockholms Stadshus AB har remitterat vidare till dotterbolagen Stockholm Vatten AB, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholmshem, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB Skolfastigheter i Stockholm AB, S:t Erik Markutveckling AB, Stockholm Globe Arena Fastigheter AB, Stockholm Stads Parkering AB och Stockholms Hamn AB. Exploateringsnämnden har ej inkommit med svar.

Stadsledningskontoret bedömer att förslaget innebär ett tydligare regelverk som borgar för ökad konkurrens i byggbranschen och färre fel i uppförande av byggnader.

Fastighetsnämnden ställer sig positiva till utformningen av de allmänna råden och har inget att tillägga.

Stadsbyggnadskontoret anser att de redaktionella ändringar och förtydliganden som Boverket har gjort är bra och gör det enklare att använda EKS 10 än föregångaren.

Stockholms Stadshus AB ställer sig positiv till Boverkets förslag till ändring i verkets föreskrifter och allmänna råd om tillämpningen av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder) EKS.

Mina synpunkter

Staden har höga mål för bostadsbyggandet de kommande åren. Målsättningen är att 140 000 lägenheter ska byggas under åren 2010-2030 och att 40 000 bostäder ska byggas fram till år 2020. Viktigt är också att konkurrensen på byggmarknaden stimuleras till exempel genom att fler mindre aktörer ges möjlighet att delta i byggandet av Stockholm.

Förslaget i Boverkets remiss innebär ett tydligare regelverk som kan leda till ökad konkurrens i byggbranschen och färre fel i uppförande av byggnader vilket är positivt. De föreslagna förändringarna kommer förhoppningsvis också kunna förenkla arbetet för stadens berörda förvaltningar.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Boverkets förslag till ändring i verkets föreskrifter och allmänna råd om tillämpningen av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder) EKS” hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 3 juni 2015

ROGER MOGERT

Bilagor

1. Remissen
2. Konsekvensutredning, sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

I det av Boverket remitterade förslaget kompletteras verkets föreskrifter och allmänna råd om tillämpningen av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder), EKS, med fem nya eurokoddelar:

- torn och master av stål
- skorstenar av stål
- pålar och spont av stål
- brandteknisk dimensionering av murverk
- förenklade dimensioneringsmetoder för murverk

Förslaget innebär också att en del befintliga regler avseende bland annat utförandekontroll, brandskydd, snölast, minimiarmering och högt förspända skruvförband av stål ändras.

Förslaget innebär vidare att reglerna kompletteras och förtydligats vad gäller ändring av befintliga byggnader, dimensioneringskontroll, utförandekontroll och dokumentation. Bland annat ställs det krav på ett särskilt dokument med en övergripande beskrivning av byggnadsverkets bärförmåga.

I övrigt föreslås en del rättelser, redaktionella ändringar och andra förtydliganden.

Syftet med de föreslagna ändringarna är enligt Boverket att förbättra och förtydliga funktionskraven och de allmänna råden i EKS så att färre dimensioneringsfel och fel i utförandet uppkommer, att det blir lättare att tillämpa reglerna i praktiken och att rättssäkerheten ökar.

Ändringarna syftar enligt Boverket också till att minska kostnaderna i de delar där införande av eurokoderna kan ha lett till fördyringar utan att det har varit avsikten. Dessutom har nya regler om dokumentation införts för att ta bättre hänsyn till brukandefasen och till de ändringar som eventuellt görs under ett byggnadsverks användningstid.

Boverket bedömer att de föreslagna ändringar kommer att beröra samtliga bygg- och entreprenadföretag som åtar sig bygg-, installations- och konstruktionsarbeten, tillverkare, byggprodukttillverkare, byggherrar, projektörer och andra aktörer som är verksamma i byggsektorn. Även centrala myndigheter, kommuner och länsstyrelser, utbildnings- och informationsföretag samt SIS (Swedish Standards Institute) berörs enligt Boverket.

Enligt Boverkets konsekvensanalys är de föreslagna förändringarna i stor utsträckning av sådan art att de kompletterar och förtydligar det gällande regelverket. Boverket bedömer därmed inte att någon större ökning i fråga om tidsåtgång och administrativa kostnader kommer att uppkomma till följd av ändringarna. Vad som möjligen kan medföra något högre administrativa kostnader är ny regel om en övergripande dokumentation av byggnadsverkets bärförmåga (konstruktionsdokumentation) som ska redovisas i ett särskilt dokument. Dessutom kan nya regler kräva en viss tid för inlärn timer.

Reglerna planeras träda i kraft den 1 januari 2016. Boverket ser det som lämpligt med en övergångstid om ett år. Det innebär att för byggnadsverk för vilka bygglov har sökts eller anmälan har gjorts före den 1 januari 2017 kan äldre föreskrifter tillämpas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden och Stockholms Stadshus AB. Stadsbyggnadskontoret har inkommit med ett kontorsyttrande. Stockholms Stadshus AB har remitterat vidare till dotterbolagen Stockholm Vatten AB, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholmshem, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB Skolfastigheter i Stockholm AB, S:t Erik Markutveckling AB, Stockholm Globe Arena Fastigheter AB, Stockholm Stads Parkering AB och Stockholms Hamn AB. Exploateringsnämnden har ej inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 maj 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt kommunfullmäktiges budget är långsiktiga målet att 140 000 lägenheter ska byggas 2010-2030 och att 40 000 bostäder ska byggas fram till 2020. Enligt budgeten ska också konkurrensen på byggmarknaden stimuleras genom att fler mindre aktörer ges möjlighet att delta i byggandet av Stockholm.

Stadsledningskontoret konstaterar att ett huvudsyfte med eurokodssystemet är att det ska bidra till en ökad konkurrens i Europa när det gäller konstruktions- och byggtjänster. Eurokoderna kan även förenkla för utomeuropeiska företag att ta sig in på den svenska marknaden.

Stadsledningskontoret konstaterar vidare att införandet av eurokodssystemet i ett inledningsskede innebär vissa kostnader för svenska företag för utbildning och inköp av standarder och nya programvaror, och att små företag är mer känsliga för denna typ av kostnader än större företag. Stadsledningskontoret delar dock Boverkets bedömning att tillkommande kostnader vid mindre ändringar eller införlivande av nya eurokoder i dagsläget inte borde leda till några större kostnader, då det är fyra år sedan Boverkets konstruktionsregler upphävdes och ersattes av EKS. De förändringar som nu är på förslag innebär en mindre justering i sammanhanget.

Boverkets förhoppning är att arbetsbördan för kommunernas byggnadsnämnder och för tjänstemännen på stadsbyggnadskontoren kommer att minska något genom de föreslagna ändringarna. Stadsledningskontoret ser ingen anledning att ifrågasätta denna bedömning, då de föreslagna ändringarna syftar till att förtydliga gällande regler. I ett inledningsskede kan emellertid vissa inlärningskostnader uppstå för staden, precis som för företagen.

Sammanfattningsvis bedömer stadsledningskontoret att förslaget innebär ett tydligare regelverk som borgar för ökad konkurrens i byggbranschen och färre fel i uppförande av byggnader.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen från Boverket om "Boverkets förslag till ändring i verkets föreskrifter och allmänna råd om tillämpningen av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder) EKS" anses besvarad med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 maj 2015 att tillstyrka remissen utan någon kommentar.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 april 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Fastighetskontoret ställer sig positiva till utformningen av de allmänna råden och har inget att tillägga.

Fastighetskontoret ställer sig positiva till utformningen av konsekvensutredningen och har inget att tillägga.

Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 maj 2015 har i huvudsak följande lydelse.

De redaktionella ändringar och förtydliganden som Boverket har gjort är bra och gör det enklare att använda EKS 10 än föregångaren.

De ändringar som mer direkt berör stadsbyggnadskontoret är de ändringar om kontroll och dokumentation som finns i avsnittet A, § 20-§ 30 rörande projektering, samordning av projektering, förundersökning vid ändringar av byggnader, nya allmänna råd om vad en dimensioneringskontroll ska innehålla, nytt allmänt råd om vad en utförandekontroll innebär, dokumentation av den lastbärande konstruktionen, nytt allmänt råd om hur beräkningar ska redovisas och nya föreskrifter om upprättande av bygghandlingar.

Dessa ändringar underlättar för stadsbyggnadskontoret att vid tekniskt samråd förstå hur man tänkt att den bärande konstruktionen ska fungera och att inför slutbeskedet bedöma att bygget har genomförts på rätt sätt.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 22 maj 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Underremiss

Micasas remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Micasa Fastigheter har i sak inget att anföra mot Boverkets förslag. Mot bakgrund av den korta remisstiden och det mycket omfattande materialet konstaterar bolaget dock följande.

I Boverkets förslag står att läsa:

”EU-medlemskapet förutsätter att Sverige använder det gemensamma eurokodsystemet för att inte handelshinder ska uppstå från svensk sida när det gäller byggtjänster eller byggprodukter.”

Detta är bra för hela branschen - bättre konkurrens på lika villkor.

Stockholmshems remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholmshem välkomnar ett tydligare och mer tillämpbart regelverk som samtidigt ska minska fel i uppförandet.

Avseende ändringarna i förslaget anser bolaget att justeringen som föreslås gällande last på väsentligt byggnadsdel kan komma att påverka produktionskostnaden. Detta då stora och väsentliga pelare kommer att behöva dimensioneras för större vertikallast framöver. Den ökade kostnaden bedöms dock vara försumbar i förhållande till de kostnadsbesparingar som övriga föreslagna ändringar såsom minskade armeringsmängder vid sprick- och minimiarmering, kommer att medföra.

Bolaget ställer sig således positivt till föreslaget i sin helhet.

SISAB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

I sak samstämmer SISAB med Boverkets remissförslag. Bolaget bygger och förvaltar i egen

regi där långsiktighet och hållbarhet är ledord. Syftet med förslag till ändring i Boverkets föreskrifter om föreskrifter och allmänna råd (2011:10) om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder) är en förutsättning för ett långsiktigt förvaltande.

Av särskild vikt ser bolaget brandteknisk och förenklad dimensionering av murverk. Det ger därmed säkra byggnader för barn, elever och andra som vistas i SISAB:s lokaler

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen delar bolagens uppfattning att ett tydligare regelverk, som borgar för en högre kvalitet i det som byggs, är bra.

Förslaget sammantaget kommer att ge bättre förutsättningar för ökad konkurrens i byggbranschen, färre fel vid uppförande av nya byggnader samt säkrare och mer hållbar bebyggelse långsiktigt. Den totala förändringen av produktionskostnader som förslaget medför bedöms också ge förutsättningar för lägre kostnader med bättre kvalitet.

Utifrån ovanstående ställer sig koncernledningen positiv till Boverkets förslag till ändring i verkets föreskrifter och allmänna råd om tillämpningen av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder) EKS.